

Rollenspel in Amersfoort

Boomaanplant in Amersfoort-Nieuwland tijdens de Nationale Boomfeestdag, maart 2016

Stadswerk-regio Randstad verkent de mogelijkheden

De Stadswerk-regio Randstad hield onlangs een bijeenkomst waarbij een concrete casus werd nagespeeld in een rollenspel. Dat werkte zeer verhelderend, Ambtenaren en burgers krijgen begrip voor elkaars rol en positie. Initiatiefnemers Annet Muller en Martin Visser ertellen erover.

Kun je de casus beschrijven?

De casus betreft een Burgerinitiatief in de wijk Nieuwland in Amersfoort op en langs de geluidswal A1. De aanleiding voor dit initiatief was in oorsprong het opheffen van een speeltuin en de wens om tot de aanleg van een gebruiks- en moestuin te komen. Door de verbreding van de A1 en de kap van een groot aantal bomen vanwege de kastanjebloedingsziekte, kreeg het burgerinitiatief anderhalf jaar geleden een nieuwe impuls. De bewoners (Rob Croes, Odette

Dankaart en Margaretha Heims) zagen in al deze ontwikkelingen een bedreiging voor hun leefomgeving (meer fijnstof en minder groen). Om die reden hebben ze een plan gemaakt onder begeleiding van stedenbouwkundig bureau Son - buro voor Tuin & en landschapsontwerpen.

De gemeente heeft ruimte gegeven aan de bewoners om dit plan samen met het bureau uit te werken. Vervolgens klopten ze met dit plan aan bij de gemeente in de persoon van Ernst Beitler, en presenteerden ze hun plan aan de wethouder en aan de afdeling Leefomgeving. Tijdens de Nationale Boomfeestdag is de eerste fase van het plan aangeplant samen met kinderen van de scholen uit de omgeving onder begeleiding van een vakdeskundige (Hilbert Makkinga-Drielanden Bomen). De scholen hebben geld opgehaald voor dit project door middel van een sponsorloop. De bewoners hebben de scholen hiervoor benaderd. De

WEBSITES

www.buurtinitiatiefnieuwland.nl

www.lisadvies.nl

www.stadswerk.nl/Vereniging/Regios/Randstad

www.vischi.nl

bewoners hebben ook alle omwonenden geïnformeerd door huis-aan-huis *flyers* te verspreiden en een informatieavond te organiseren. Daarnaast hebben ze een Facebook-pagina en maken ze een nieuwsbrief. Normaal is de gemeente hier druk mee, maar de bewoners hebben dit helemaal zelf georganiseerd, inclusief de boomfeestdag.

Tijdens de Burendag op 24 september is de tweede fase van start gegaan. Bewoners hebben samen en onder begeleiding van vakdeskundigen 'vlinder- en bij-aantrekkelijke struiken' aangeplant in de randen van de bestaande plantvakken.

▲ Moestuin tegen de geluidswal langs de A1.
foto: bewonersinitiatief Nieuwland

Wat maakt een rollenspel geschikt om de gemeentelijke rol beter te begrijpen?

Je ervaart zelf de dynamiek en het krachtenveld als je in de schoenen staat van de ander, zoals de samenwerking of tegenwerking binnen de ambtelijke organisatie. Wat vraagt en verwacht de wethouder, wat vraagt en verwacht jouw afdelingshoofd, wat vindt een college ervan en natuurlijk wat vindt en verwacht de bewoner van je?

Kun je kort beschrijven hoe het rollenspel verliep?

Door het rollenspel hebben de deelnemers zelf ervaren hoe ze samen kunnen werken aan een hoger maatschappelijk rendement. Ieder vanuit de eigen rol (wethouder, bewoner, de betrokken ambtenaar, collega-ambtenaar, uitvoerder en leidinggevende) moesten de deelnemers in vier groepen het best mogelijke resultaat zien te bereiken. In de vier groepen heeft iedere deelnemer zijn rol met verve gespeeld waardoor de realiteit goed werd benaderd. Iedereen heeft de dilemma's en de dynamiek die zich voordoen tijdens zo'n proces zelf ervaren.

De vier groepen hebben na hun rollenspelen in het plenaire deel teruggekoppeld hoe ver ze waren gekomen om met de bewoners tot feitelijke uitvoering van de plannen te komen. Bij drie groepen heeft het geresulteerd in een uitkomst waarin de plannen van de bewoners werden uitgevoerd en de gemeente het zelf helemaal overnam van de bewoners. (in het echt bleef de actie juist liggen bij de bewoners!). In één groep was er sprake van nogal wat weerstand om tot feitelijke realisatie van de plannen te komen (hier werd de rol van de bewoner niet door de bewoner zelf gespeeld maar door een medewerker van de gemeente), maar in de andere drie groepen was die stap wel gezet. In alle gevallen bleek de beheersituatie een belangrijk punt van aandacht.

Wat kunnen andere gemeenten van jullie ervaringen in Amersfoort leren?

Als één ding duidelijk werd, was het wel het goed luisteren naar elkaar en met respect voor elkaar in gesprek gaan. Daardoor ontstaat een situatie om de juiste discussie te voeren, wat leidt tot een gezamenlijk besluit. Kortom: de gemeente moet leren loslaten en meer faciliteren en adviseren. Zo worden bewoners meer eigenaar van hun omgeving. Begin vooral klein en laat het groter groeien. De bewoners van Nieuwland hebben veel tijd en energie gestoken om hun ideeën waar te maken. Dit heeft, mede dankzij hun *counterpartners* tot een goed resultaat geleid. Als bewoners en gemeente samen optrekken vanuit een positieve grondhouding, dan is het behalen van het maximale maatschappelijke rendement in de openbare ruimte binnen handbereik! ●

SPELREGELS OVERHEIDSPARTICIPATIE

Aan de werksessie is een tiental participatiespelregels te ontleen:

1. Luister vanuit respect naar elkaar
2. Wees transparant, helder en duidelijk
3. Weet wat elkaars belangen zijn
4. Durven loslaten - 'hoe kan het anders'
5. Begrip voor elkaars leefwereld
6. Betrokkenheid en wederzijds vertrouwen
7. Eigenaarschap bij bewoners
8. Begin klein, daar waar het kan (ook al is er maar een kleine groep bewoners actief)
9. Meer faciliterend en adviserend
10. Wees creatief!